

SXEDIO.GQ4

25.1.1955: Ο ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ ΑΛΕΞΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΙ ΛΕΠΤΟ ΠΡΟΣ ΛΕΠΤΟ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΣΥΛΛΗΨΗΣ ΤΟΥ ΙΣΤΙΟΦΟΡΟΥ ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΗΣ ΧΛΩΡΑΚΑΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΚΤΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Οι κυριότεροι μάρτυρες κατηγορίας στην υπόθεση της σύλληψης του ιστιοφόρου του Αγίου Γεωργίου, των ανδρών του και της ομάδας της Χλώρακας στην παραλία παρά το χωριό τους για να παραλάβουν τα όπλα και τις εκρηκτικές ύλες που μετέφερε μυστικά στο σκάφος στη διάρκεια της νύκτας της **25ης** Ιανουαρίου **1955** από την Ελλάδα για τις ανάγκες της ΕΟΚΑ, ήταν ο αστυνόμος Πάφου Αλέξης Ιωάννου και ο Τούρκος Λοχίας Αλή Φαΐκ.

Ο πρώτος περιέγραψε πως συνέλαβε τους άνδρες στη ξηρά και ο Φαΐκ την καταδίωξη και σύλληψη του Αγίου Γεωργίου και των ανδρών του πληρώματος στη θάλασσα.

Είπε ο Αστυνόμος Αλέξης Ιωάννου στο Δικαστήριο στη δίκη των **13** κατηγορουμένων (Μάιος **1955**):

"Την **25ην** Ιανουαρίου, ώραν **9.30** μ.μ. έλαβα ωρισμένες οδηγίας. Τότε εσχημάτισα τρεις ομάδες αστυνομικών. Η μία υπό τας διαταγάς μου, η δευτέρα υπό τον λοχίαν Κυριάκου. Η πρώτη περιελάμβανε τους λοχίαν Αμπτουλλάχ Αλή Ριζά, τον Χασάν Οκτάη, τον Κεμάλ, τον Αμπτόν και τον Ορχάν.

Ολοι ήσαν εν στολή.

Εγώ και ο λοχίας Αμ. Αλή Ριζά είχαμεν περίστροφα, Επήγαμεν εις την τοποθεσίαν Ροδαφνιά "επ' αυτοκινήτου μέχρι των δημοτικών σφαγείων και εκείθεν πεζοί. Αι άλλαι ομάδες μετέβησαν εκεί εκ διαφορετικών κατευθύνσεων.

Η νύκτα ήτο σκοτεινή. Επροχωρούσαμεν προσεκτικά. Εν μίλι από του σφαγείου αφήκαμεν τον κύριον δρόμον και εβαδίζαμεν επί ανωμάλου

μονοπατίου. Αίφνης είδομεν έμπροσθεν μας δύο πρόσωπα ιστάμενα. Μόλις τα δύο ταύτα πρόσωπα αντελήφθησαν την παρουσίαν μας ημικάθησαν.

Ο εις εκράτη κλεφτοφάναρον, το οποίον ήναψε προς στιγμήν. Το επήρα από τα χέρια του και συνέλαβα αμφοτέρους τη βοηθεία του λοχίου. Τους ηρώτησα ποίοι είναι και τι κάμνουν. Ούτοι δεν απήντησαν.

Διέταξα τον Αμπτουλλάχ να τους φρουρή εκεί και να μη επιτρέψη να ομιλήσουν μεταξύ των, εάν δε αποπειραθούν να δραπετεύσουν, να πυροβολήση. Ησαν οι κατηγορούμενοι **12** και **13**, ήτοι οι Κυριάκος Γ. Μαυρονικόλας και Μιχαήλ Παπαντωνίου.

Ακολουθως εγώ, ο λοχίας και ο Κεμάλ επροχωρήσαμεν **70** υάρδας ότε ηκούσαμεν επί μερικά δευτερόλεπτα θόρυβον και υπέθεσα ότι επρόκειτο περί θορύβου μηχανής εκ του μέρους προς το οποίον επηγάίναμεν. Επροχωρήσαμεν έτι περαιτέρω, ότε είδα ακτίνα πρασίνου φωτός κλεφτοφανάρου.

Επλησιάσαμεν προς την παραλίαν ότε είδα ακόμη **2-3** φορές παρόμοιον φως από το βάθος του μικρού κολπίσκου. Προχωρήσαμεν έρποντες μέχρι του άκρου της θαλάσσης. Επίσης είδα κάποιον που έρριψε τσιγάρον. Είδα την σιλουέττα που εκινείτο και διαρκώς άναβε και έσβηνετο κλεφτοφάναρον.

Το πρόσωπον τούτο ήτο διοπτροφόρον. Οπισθοχώρησα μίαν υάρδαν και είδα προς ανατολάς **4** άνδρας ερχομένους προς την διεύθυνσιν μου. Εκείνην την ώραν ήμεθα πρυνεείς. Επροχωρούσαν χωρις θόρυβον **10** υάρδας έμπροσθεν μας και ακολουθως "έπεσαν πάνω μας". Άνεπηδήσαμεν και τους συνελάβομεν. Εκείνοι εξεπλάγησαν και ήρχισαν να τρέμουν. Τους ηναγκάσαμεν να καθήσουν. Τους ηρώτησα ποίοι ήσαν και τι έκαμναν εκεί. Δεν απήντησαν. Χαμηλοφώνως έδωσα οδηγίας εις τον Κεμάλ να φρουρή και να μη τους επιτρέψη να ομιλήσουν, εαν δε αποπειρώντο να δραπετεύσουν, να πυροβολήση.

Επροχώρησα με τον λοχίαν προς το άκρον του κρημού και έβλεπα ακόμη την κινουμένην σιλουέταν.

Εμεινα **10** λεπτά εκεί και είδα **5-6** φορές το φως του κλεφτοφανάρου. Διέκρινα εις την θάλασσαν εν μαύρον αντικείμενον. Είδα επίσης με το φως του κλεφτοφανάρου μίαν βάρκαν κινουμένην διά κωπών (με κουπιά) προς το μαύρον αντικείμενον.

Επ' αυτής υπήρχον λευκά κιβώτια. Όταν η βάρκα έφθασεν εις την ξηράν, είδα ένα άνδρα να εξέρχεται και να περιπατή κατά μήκος της παραλίας προς το μέρος μου. Τότε εγώ, ο λοχίας και αστυνομικοί των άλλων ομάδων, οι οποίοι εν τω μεταξύ είχαν φθάσει, ηνάψαμεν κλεφτοφάναρα και εγώ εφώναξα: "Εσύ που εκατέβης από τη βάρκα, στάσου εκεί που είσαι και όλοι υψώσατε τα χέρια".

Ο διοπτροφόρος είπε τότε: "Πού να πάω;

" Απήντησα: " Μείνε εκεί και θα σε διατάξω που θα πας".

Τότε έρριψα φωτοβολίδα ως σύνθημα προς τους άλλους αστυνομικούς να έλθουν και προς το αντιτορπιλικόν "Κομετ".

Ακολουθως είδα ένα καϊκι, το οποίον μετά την δευτέραν φωτοβολίδα έστρεψε προς βορράν χωρίς φώτα, Διέκρινα επίσης ξύλινα κιβώτια κατά μήκος της παραλίας και περί της βάρκας. Τότε κατήλθον εις την παραλίαν. Ο διοπτροφόρος ήτο ο κ. Σωκράτης Λοϊζίδης. Τού είπα και μου έδωσε το φανάρι με το πράσινο φως. Το άναψα και διεπίστωσα ότι από την δεξιάν πλευράν παρήγε πράσινον φως και από την αριστεράν κόκκινον.

Ο Αμπτουλάχ τον ηρεύνησε και εύρεν εν κυλινδρικόν σελοφάν περιέχον **20** χρυσάς λίρας. Δεν τας εμέτρησα. Ο κ. Λοϊζίδης είπεν ότι τόσαι ήσαν. Του τας επέστρεψα διά να μου τας παραδώση εις τον αστυνομικόν σταθμόν, διότι δεν ήθελα να αναλάβω ευθύνην διά την μεταφοράν των. Εις το άκρον του κρημού υπήρχεν έν χαρτοφυλάκιον. Ο Λοϊζίδης είπεν ότι ήτο ιδικόν του. Επίσης και μίαν μεγάλην βαλίτσα και ένα μαύρον επανοφώρι μεταξύ των ξυλίνων κιβωτίων, ως και ένα σακκάκι, το οποίον αργότερον εζητήθη από τον **7ον** κατηγορούμενον (Κώστα Λεωνίδα).

Επί ενός βράχου υπήρχεν ένα στρατιωτικό επανωφόρι.

Εις ένα κιβώτιον ήσαν γραμμέναι ελληνιστί αι λέξεις: "Προσοχή κίνδυνος- εκρηκτικάί ύλαι" και εις αριθμός. Το περιεχόμενον αυτού κατεστράφη κατόπιν οδηγιών του επιθεωρητού εκρηκτικών Υλών, περιείχε **352** τεμάχια δυναμίτιδος μεγάλου μεγέθους. Εμέτρησα εις την παραλίαν **165** κιβώτια και εις την βάρκαν **11** παρόμοια.

Εν τω μεταξύ όλοι οι συλληφθέντες εκεί μετεφέρθησαν εις το μέρος όπου ήσαν οι προηγουμένως συλληφθέντες. Με την βάρκαν είχεν έλθει ο κατηγορούμενος αρ. **4** (Μιχ. Θ. Αλεθράκης). Οι άλλοι δύο ήσαν οι κατηγορούμενοι **5** και **7** (Αργύρης Καραδήμας και Κώστας Λεωνίδα). Τους ωδήγησα όλους εις την κορυφήν του κρημνού και τους είπα: "Αντιλαμβάνομαι ότι τα κιβώτια περιέχουν εκρηκτικάς ύλας και ότι έχετε μεταφέρει τοιαύτας".

Επέστησα την προσοχήν των εις τον νόμον και τότε ο Καραδήμας είπεν: "Επαίξαμεν κορώνα- γράμματα. Εμείς εχάσαμεν, εσείς εκερδίσατε".

Οι **4** συλληφθέντες προηγουμένως ήσαν οι κατηγορούμενοι **8,9,10** και **11** (Ν. Γ. Μαυρονικόλας, Ν. Κ. Πενταράς, Χρ. Ν. Πενταράς και Χριστάκης Νικολάου). Οι δύο προηγουμένως συλληφθέντες ήσαν οι **12** και **13** (Κυρ. Γ. Μαυρονικόλας και Μιχ. Παπαντωνίου). Επέστησα και εις αυτούς την προσοχήν εις τον νόμον. Ουδέν είπον.

Οι συλληφθέντες ωδηγήθησαν εις τον αστυνομικόν σταθμόν Πάφου, αφού αφήκα φρουρούς εις το μέρος της συλλήψεως. Ούτε εις την βάρκαν, ούτε επί των κατηγορουμένων ή άλλαχού ευρέθησαν αντικείμενα σχετιζόμενα με αλιείαν. Ολον το χωρίον Χλώρακα ετέθη υπό επιτήρησιν την δε αυγήν έκαμα διευθετήσεις διά να ερευνηθούν αι οικίαι των συλληφθέντων και η περιοχή εκ του χωρίου προς την παραλίαν.

Τους κατηγορουμένους **4,5**, και **6** (Αλεθράκην, Καραδήμαν και Λοϊζίδην) έστειλα κατόπιν οδηγιών εις την Λευκωσίαν.

Την 1 π.μ. της 26ης Ιανουαρίου ο επιλοχίας Καμιναράς μου είπε κάτι διά τον κ. Λοϊζίδην. Τον εκάλεσα και του είπα: "Κύταξε όλα όσα περιέχονται εις το χαρτοφυλάκιον. Λείπει τίποτε;"

Εκείνος απήντησεν: "Εχω απόλυτον εμπιστοσύνην".

Του παρετήρησα ότι έπρεπε να εξετάση διότι θα εσφράγιζα τούτο. Τότε ο Λοϊζίδης εξήτασε και είπεν ότι όλα ήσαν άθικτα. (Επρόσεξα ότι περιείχοντο δύο δέσμαι γραφικής ύλης).

Προσέθεσε ότι όλα ήσαν ιδικά του και τότε εγώ εσφράγισα το χαρτοφυλάκιον και το παρέδωσα εις τον αστυνομικόν Μουσταφάν, όστις συνώδευσε τους τρεις κατηγορουμένους μέχρι Λεμεσού.

Την 7ην της 26ης Ιανουαρίου επεβιβάσθην του "Κόμετ" και παρέλαβα τους τρεις πρώτους κατηγορουμένους (Ευάγγελον Κουταλιανόν, Μ. Γ. Χριστοδουλάκην και Αργύρην Ι. Μέλον). Ακολουθώς ηρεύνησα το καΐκι. Επ' αυτού δεν υπήρχε φορτίον. Εύρον ένα μαύρον κιβώτιον περιέχον κάτι σαν θειάφι και κάτι σαν ράβδους κιτρίνης ύλης. Εις την καμπίναν του πλοιαρίου εύρον χάρτας μεταξύ των οποίων και της Κύπρου καθώς και βιβλία του πλοίου, τα οποία κατέσχον. Μεταξύ αυτών ήτο και το ναυτολόγιον, το οποίον αναφέρει όλες τας κινήσεις του καΐκιού κατά την 11ην και 12ην Ιανουαρίου. Διά τη 14ην Ιανουαρίου αναφέρει: " Πάρος. σήμερον παρέλαβον την δεεύθυνσιν του πλοίου Άγιος Γεώγιος, αρ. Υδρας 156, αλιευτικόν. Ανεχωρήσαμεν δι' αλιείαν εις την περιφέρειαν Δωδεκανήσου. Κυβερνήτης Ευάγγελος Λούκα (Κουταλιανός). Υπάρχει σφραγίς του τελωνείου Ελευσίνος.

Αι προηγούμεναι αναχωρήσεις υπεγράφοντο υπό του Ι. Μέλου. Όλα τα άλλα ταξείδια αφορούν κινήσεις μεταξύ Πάρου και Πειραιώς και σχετίζονται με μεταφοράν φρούτων, ψαριών κλπ. Το μητρώον αναφέρει τα ονόματα του πληρώματος (των τριών πρώτων κατηγορουμένων). Συμπληρωματικόν μητρώον αναφέρει 13 Ιανουαρίου.

Παρατηρήσεις: Του πλοίου επιβάτης και συνοδός Ευάγγελος Μέλος.

Εις το αμπάρι υπάρχει νεοκατασκευασθέν διαμέρισμα. Ητο κενόν. Υπήρχεν όμως αυτοσχέδιον μηχάνημα απομονώσεως του ήχου.

Την 26ην Ιανουαρίου ήνοιξα δύο κιβώτια και εύρον δέκα δέματα των 32 και 36 ράβδων δυναμίτιδος, έκαστον βάρους δύο κιλών. Εντός περιτυλίγματος υπήρχον οδηγίαι διά την χρησιμοποίησιν των εκρηκτικών υλών, αι οποίαι ως εμφανίζεται κατεσκευάσθησαν εις Αθήνας.

Την 8ην Φεβρουαρίου ο λοχίας Καμιναρίδης έφερε τον Ευάγγελον Κουταλιανόν εις το εν Πάφω γραφείον μου και είπεν εις αυτόν: "Μου ελέχθη ότι θέλεις να δείξεις κάτι". Ούτος απήντησε: "Θέλω να δείξω το μέρος όπου έρριψα κιβώτιον με καψίλια και ένα σάκκον με φυτίλια εις την θάλασσαν".

Επέβημεν βάρκας και μετέβημεν εις το υποδειχθέν μέρος. "Εδώ", είπεν ο Κουταλιανός, "έρριψα δύο κιβώτια με καψίλια διά σχοινίνης λαβής. Επίσης και ένα σάκκον με φυτίλια".

Έρριψα σημαδούραν και επέστρεψα εις τας δύο π.μ. ενώ ο κατηγορούμενος εστάλη στην Λευκωσίαν.

Την επαύριον ηρευνήθη το υποδειχθέν μέρος υπό δυτών επί παρουσία μου, αλλ' ουδέν ανευρέθη. Την 5ην Φεβρουαρίου ήμην εις τον αστυνομικόν σταθμόν όταν ο Επιθεωρητής Εκρηκτικών Υλών εξήτασε τα 30 κιβώτια εκρηκτικών υλών. Το περιεχόμενον 13 κριθέν επικίνδυνον, κατεστράφη. Τα άλλα κρατούνται εις Λευκωσίαν υπό των στρατιωτικών αρχών. Επτά τεμάχια δυναμίτιδος έστειλα προς ανάλυσιν υπό του κυβερνητικού χημικού.

Την 16ην Φεβρουαρίου αι στρατιωτικάί αρχαί του κόλπου των κοραλλίων μου παρέδωσαν εν κιβώτιον εκρηκτικών υλών προφανώς εκβρασθέν υπό της θαλάσσης.

Την ιδίαν ημέραν κατόπιν εγγράφου διαταγής μου ο λοχίας Τιμόθεος παρέλαβεν από τον Γραμματέα της ΠΕΚ Χλώρακα Χαράλαμπον Ανδρέα το μητρώον μελών,

το βιβλίο πρακτικών και την άλληλογραφία. Ταύτα ευρίσκονται τώρα εις την κατοχήν μου. Οι κατηγορούμενοι **7** έως **13** είναι μέλη της ΠΕΚ.

Την **22**αν Φεβρουαρίου παρήγγειλα κατηγορίας εις όλους τους κρατούμενους εις το εν Πάφω γραφείον μου. Επέστησα την προσοχήν των εις τον νόμον, όλοι δε έκαμαν καταθέσεις τας οποίας υπέγραψαν. Ο κ. Λοΐζίδης εζήτησε και ανέγνωσε το κατηγορητήριον.

Ο πρώτος (Κουταλιανός) είπε τα εξής:

"Δι' αυτά τα ζητήματα, κύριε διευθυντά, δεν συμφωνώ, διότι δεν έχω τέτοια γνώμη διά πολεμικούς σκοπούς, είναι μόνον το ζήτημα της λαθρεμπορίας".

Ο δεύτερος (Μ.Γ.Χριστοδουλάκης): " Εγώ από αυτήν την υπόθεισιν δεν ήξευρα τίποτε, διότι το καΐκι αυτό ήτο ψαροπούλα. Είμαι απλώς εργάτης μηχανικός και δεν ξέρω τίποτε. Δεν ήξευρα ότι θα ερχόμουνα στην Κύπρο. Θα παρουσιαζόμην εις τας **5** Μαρτίου διά θητείαν και αν δεν πάω, έχω φυλάκισιν **3** χρόνια. Είναι νόμος στρατιωτικός".

Ο τρίτος (Αργύρης Μέλος): "Δεν γνωρίζω κανένα από αυτούς, εκτός από τα μέλη του πληρώματος. Και τούτους, πλην του πλοιάρχου, τους εγνώρισα την ημέραν της αναχωρήσεως. Δεν έχω ιδέα της κατηγορίας. Με ναυτολόγησεν ο Ευάγγελος Κουταλιανός διά τα Δωδεκάνησα για ψάρεμα και ευρέθηκα στες φυλακές της Κύπρου".

Ο τέταρτος (Αλεθράκης): "Διά την κατηγορίαν που μου προσήψαν δεν γνωρίζω τίποτε".

Ο πέμπτος (Καραδήμας): "Ημουν μηχανικός διότι η μηχανή του πλοίου ήτο χαλασμένη. Λόγω του επικίνδυνου εμπορεύματος ο εκ Ρόδου Γεώργιος Ανδρικόπουλος μου είπεν ότι έπρεπε να υπάρχη μηχανικός επί του πλοίου. Από την πείραν που έχω χρησιμοποιείται διά σκοπούς αλιείας. Είμαι αξιωματικός της Ελληνικής Βασιλικής Αεροπορίας. Υπηρέτησα εις την Μέσην Ανατολήν ως κομμάντος. Δεν γνωρίζω κανένα από τους συγκατηγορουμένους. Η

αστυνομία ας ερευνήσει διά τα εθνικά μου φρονήματα, τη κοινωνική μου θέσιν και την ζωήν μου".

Ο έκτος (Σωκράτης Λοϊζδης): "Αρνούμαι καθ' ολοκληρίαν τας κατηγορίας"

Ο έβδομος (Κώστας Λεωνίδα); "Οχι, δεν παραδέχομαι".

Ο όγδοος (Ν. Κ. Μαυρονικόλας): " Δεν έχω να πω τίποτε, αρνούμαι".

Ο ενάτος (Ν. Κ. Πενταράς): "Εμείς απλούστατα επήγαμεν διά ψάρεμα. Διά τα πρόσωπα που μας λέγετε, δεν τα ξεύρω. Εμείς επήγαμεν 4-5 πρόσωπα διά ψάρι και ο Κώστας Λεωνίδα επήγε πιο μπροστά για δόλωμα. Δεν ηξεύρομεν ότι θα ήρχετο πλοίον".

Ο δέκατος (Χρ.Ν. Πενταράς): "Δεν παραδέχομαι τίποτε".

Ο εντέκατος (Χριστάκης Νικολάου): " Δεν έχω ιδέαν".

Ο δωδέκατος (Κυρ. Γ. Μαυρονικόλας): " Ο,τι έχω θα το πώ στο δικαστήριο".

Ο δέκαστος τρίτος (Μ. Παπαντωνίου): " Αυτά είναι ψευδή, εις την Ροδαφνιά δεν με έπιασαν, αλλά εις τον Σταυρόν με τον Κυρ. Μαυρονικόλαν. Δεν συνωμότησα με κανένα να ρίψω τη κυβέρνησιν".

Ο Μάρτυρας Αλέξης Ιωάννου είπε τέλος ότι ο αστυνομικός Ραματιάν βρήκε σε απόσταση πέντε μιλιών από την Ροδαφνιά κιβώτιο από εκρηκτικές ύλες.